

Zonja Kaçirubë

Një grua e ve kishte dy vajza, njëra prej tyre ishte e bukur dhe e zellshme, kurse tjetra e shëmtuar dhe përtace. Por ajo më tepër e donte atë të shëmtuaren dhe përtacen, ngaqë ajo për të ishte më e sjellshmja. Kurse vajza tjetër duhej ti bënte të gjitha punët dhe të jetë urtë në shtëpi. E mjera çupëz duhej që çdo ditë të shkonte tek rruga e madhe dhe të ulej aty pranë një pusi dhe të tjernte aq shumë deri sa gishtërinjtë t'ju përgjakeshin. Por një ditë ndodhi që asaj duke tjerre ju gjakos mbështjellsja e perit. Ajo u përkul në pus që ta lajë atë ngaqë ishte përgjakur, por ajo i rëshqiti nga dora dhe ra në pus. Ajo filloj të qante dhe me vrap shkoi tek njerka që ti tregonte për fatkeqësinë. Ajo ishte aq e pamëshirshme sa që ju kthye asaj me të keq duke i thënë: „E ke lënë mbështjellsen e perit të të bjerë në pus, tani shko dhe nxjere vetë”.

Ajo u kthye përsëri tek pusi dhe nuk dinte se çfarë të bënte. Nga frika që kishte, ajo kërcu brenda në pus që ta merte mbështjellsen e perit. Aty brenda ajo humbi vetëdijen dhe kur erdhi në vete ndodhej në një lëndinë. Aty shëndriste dielli dhe kishte mijëra lule. Ajo duke ecur nëper këte lëndinë mbërriti tek një furrë, e cila ishte përplot me bukë; por buka thërriti: ejjj, më nxjerr jashtë, më nxjerr jashtë, pëmdryshe unë do të digjem, ngase jam pjekur që moti. Ajo u afrua tek furra mori lopatën e furrës dhe kështu i nxori të gjitha bukët njëra pas tjetrës jashtë. Më pas ajo shkoi më tutje dhe erdhi tek një dru. Druri ishte përplotë me mollë. Ai e thërriti atë: ejjj... më shkund, më shkund, ne mollat jemi pjekur të gjitha. Ajo e shkundi drurin, derisa mollat filluan të binin sikur shiu. Ajo e shkundi drurin, deri sa në të nuk mbeti më asnjë kokër mollë. Ajo i mori të gjitha mollat, i grumbulloi ato dhe eci më tutje. Më në fund erdhi tek një shtëpi e vogël. Nga shtëpia, një grua plakë shikonte përjashta. Ngaqë ajo i kishte dhëmbët e mëdhenj, çupëza u frikësua dhe donte që t'ia mbathte me vrap. Por gruaja plakë e thirri atë: „Përse frikësohesh ti çupëz e dashur? Rri tek unë. Nëse ti do ti bësh të gjitha punët e shtëpisë në rregull, atëherë çdo gjë do të shkojë mirë për ty. Ti duhet vetëm t'ja vësh mendjen që t'ma rregullosh mirë shtratin. Dhe çdo herë kur ta shkundësh dyshekun, duhet që ta shkundësh aq mirë, derisa pendët të fluturojnë, dhe të duket sikur të bjerë borë. Unë jam zonja Kaçirubë”. Ngaqë plaka aq miqësisht i foli, ajo fitoi besimin në të, pranoi dhe iu vu punës. Ajo mundohej që çdo gjë të shkonte sipas qejfit të zonjës dhe e shkundte shtratin aq shumë, saqë pendët fluturonin si flokë dëbore rreth e përçark. Kështu ajo, bënte një jetë të mirë tek ajo; s'kishte asnjë fjalë të keqe dhe çdo ditë ushqehej me të ziera dhe të pjekura.

Çupëza tani ishte një kohë të gjatë tek zonja Kaçirubë dhe kështu ajo u mërzit saqë edhe vet nuk e dinte se ç'i mungonte asaj. Më në fund ajo e kuptoj se e kishte marrë malli për familjen. Edhe pse këtu u ndjente shumë më mirë se sa në shtëpi, ajo prapëseprap dëshironte që të kthehej përsëri tek ta. Më në fund ajo i tha zonjës Kaçirubë: Mua më ka marrë malli për shtëpinë, edhe pse unë këtu shumë më mirë se sa atje ndjehem, prapëseprap unë s'mund të rri më gjatë. Unë dua të kthehem përsëri atje tek të mitë. Zonja Kaçirubë tha: „Mua më vjen mirë që ti kërkon të kthehesh përsëri në shtëpi. Dhe ngaqë ti më ke shërbyer me aq besnikëri, atëherë dëshiroj që të të shpie vetë përsëri në

shtëpi”. Ajo e mori për dore çupën dhe e çoi para një porte të madhe. Porta ishte e hapur dhe kur çupëza qëndroi nën të, ra një shi i furishëm i artë. Dhe i tërë ari qëndroi mbi të, saqë ajo u mbulua e tëra. „E gjithë kjo të takon ty, ngaqë ti ke qenë aq e zellshme”- tha zonja Kaçirubë dhe ia dha edhe mbështjellsen e perit që i kishte rënë asaj në pus. Më pas dera u mbyll dhe vajza papritmas e gjeti veten lartë në tokë, jo larg shtëpisë të nënës së saj. Dhe kur ajo erdhi në oborr, mbi pus qëndronte gjeli, që thiri:

„Kikeriki, kikeriki

Çupëza jonë e artë erdhi këtu përsëri”.

Ajo hyri brenda tek nëna e vete. Dhe ngaqë ajo erdhi e mbuluar me ar, u prit mirë nga nëna dhe motra e saj. Çupëza ua tregoi krejt se çfarë i kishte ndodhur. Kur nëna e saj e dëgjoj këte se si ajo erdhi tek kjo pasuri e madhe, donte që ta dërgonte edhe çupëzen tjetër, atë të shëmtuarën dhe përtacen që ta gjejë i njëjti fat. Ajo duhej që të ulej tek pusi dhe të tjerre. Që mbështjellsja të gjakosej, ajo e futi dorën në një gardh me fera dhe u shpua tek gishtërinjtë. Pastaj e mori mbështjellsen e perit e hodhi në pus dhe kërcu edhe vet brenda. Edhe ajo erdhi si ajo tjetra në një lëndinë të bukur dhe shkoi më tej në të njëjtin shteg. Kur mbërriti tek furra, buka thiri përsëri: Ohoho, oho më nxjerr jashtë, më nxjerr jashtë, pëmdryshe unë do të digjem, ngase jam pjekur që moti. Por përtacja u përgjigj: „Edhe këtë kisha mangët, të bëhem pis, dhe shkoi më tutje. Shpejt erdhi tek druri me mollë i cili thiri: „Ej... më shkund, më shkund, ne molla jemi pjekur të gjitha”. Por ajo u përgjigj: „Ti mirë e ke, por mund të më bjerë ndonjë mbi kokë”, - dhe kështu shkoi më tutje. Kur erdhi para derës së zonjës Kaçirubë, ajo s’kishte aspak frikë, sepse ajo kishte dëgjuar tashmë për dhembët e saj të mëdhenj, dhe kështu hyri menjëherë nën shërbim të saj. Në ditën e parë ajo ishte plot vrull dhe e zellshme. Ajo e ndiqte zonjën Kaçirubë kur ajo i fliste asaj diçka, ngaqë ajo mendonte për arin e shumtë, që ajo do t’ja dhuronte asaj. Por në ditën e dytë ajo filloi të sillet kot pa punuar. Në të tretën edhe më shumë dhe në mëngjes as që donte të çohet nga shtrati. Ajo s’ja regullonte asaj edhe shtratin siç duhej dhe se shkundte dyshekun që ti fluturonin pendët. Kjo e lodhi shpejt zonjën Kaçirubë dhe kështu kjo e shkarkoi nga shërbimi. Përtacja ndjehej e kënaqur dhe mendonte, tash do të vinte shiu i artë.

Zonja Kaçirubë e çoi edhe atë tek porta, por kur ajo ndër të qëndroi, në vend të arit mbi të u zbrazë një kazan plot katran. „Ky është shpërblimi për shërbimet e tua”, - tha zonja Kaçirubë dhe e mbylli derën. Por kur erdhi përtacja në shtëpi, ajo ishte e mbuluar e gjitha me katran. Dhe gjeli që rinte mbi pus, kur e pa atë, thiri:

„Kikeriki, kikeriki

Çupëza jonë e pistë erdhi këtu përsëri “.

Por katrani qëndroi ngjitur në të dhe s’ju shqit asaj për gjith jetën.